

Enligt sändlista

Beslut om bildande av Kvädöfjärdens naturreservat i Valdemarsviks kommun, samt fastställande av skötselplan och ny gräns.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken att fastigheten Kvädö 1:7 som markerats på bifogad karta (bilaga 1) skall utgöra naturreservat med föreskrifter och skötselplan enligt nedan.

Med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken upphäver länsstyrelsen tidigare meddelade beslut avseende Licknevarpefjärdens naturreservat 1970-12-30 och Kvädö naturreservat 1979-03-30 och 1996-03-22 i de geografiska delar som ej täcks av markeringen på bifogad karta. Syftet och föreskrifter meddelade i Länsstyrelsens beslut 1970-12-30, 1979-03-30, 1990-06-07, 1996-03-22 och 1998-05-13 för nämnda två reservat upphävs.

Beslutet innebär att Kvädö och Licknevarpefjärdens naturreservat läggs samman, viss mark tillkommer och viss mark upphör att vara skyddad. Tidigare skötselplaner upphävs.

Naturreservatets namn skall vara Kvädöfjärdens naturreservat.

Syftet med naturreservatet

- Bevara och vårda ett område med för landet värdefull kust- och skärgårdsnatur med mycket rika och omväxlande marina miljöer präglade av landhöjningskust och ytterskärgård samt stora arealer äldre kustbarrskogar och inslag av äldre kulturlandskap innefattande en rik och varierad biologisk mångfald. Områdets karaktär av orördhet i skogs- och havsmiljö ska behållas och området ostörda och tysta prägel behållas. De livsmiljöer och arter som är grunden för att området har föreslagits till Natura 2000 skall ha en gynnsam bevarandestatus.
- Bevara variationen av vattenbiotoper, från grunda skyddade vikar till exponerade miljöer av ytterskärgårdskaraktär. De marina biotoperna skall skyddas och förstärkas för att gynna den biologiska mångfalden samt användas som ett viktigt referensområde för marin forskning och miljöövervakning. Områdets betydelse som reproduktions- och uppväxtområde för marina djurarter skall skyddas och förstärkas.

- Med hänsynstagande till naturmiljön ska området tillgodose det rörliga friluftslivets behov och övriga riksintressen samt vara viktigt för förståelse och upplevelse av representativa kustmiljöer med låg grad av påverkan.

Syftet ska uppnås genom att:

- Skogen i huvudsak lämnas till fri utveckling och utvecklas genom naturlig dynamik med ett stort inslag av gamla träd och grov död ved. Arter knutna till sådana strukturer ska förekomma i rik omfattning. De naturliga störningsregimerna ska råda i områdets skogar, eller efterliknas genom naturvårdande skötsel, t ex naturvårdsbränning.
- De kulturformade naturvärdena i odlingslandskapet bibehålls genom naturvårdsinriktad skötsel. Det gäller framförallt åkrar, betesmarker, betade skogar och värdefulla trädmiljöer.
- Mänsklig påverkan på områdets vattenmiljö, havsbottnar och undervattensvegetation skall minimeras.
- Ge friluftslivet goda betingelser att utvecklas. Vid en eventuell konflikt skall värnandet om naturvärdena ges företräde.
- Att fiskeresursen kan förvaltas genom ett småskaligt fiske med stort hänsynstagande till den marina faunan och de marina habitaterna.
- Att i den löpande skötseln beakta ny och ökad kunskap om hotade och hänsynskrävande arter i reservatet.

Föreskrifter

A. Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, dika, schakta, spränga, borra, plöja, tippa, utfylla, muddra eller utföra annan mekanisk bearbetning på land eller i vatten;
2. anlägga eller ändra brygga, kaj, pir eller båthamn utöver underhåll av befintliga tillåtna anläggningar;
3. anordna eller upplåta vattenområde för bojfortöjning utöver idag tillåtna anläggningar;

4. anlägga väg, campingplats eller uppställningsplats för fordon;
5. uppföra ny eller ändra befintlig byggnad eller anläggning till annat ändamål än det ursprungligen använts utan Länsstyrelsens tillstånd;
6. uppföra mast, vindkraftverk eller dra ytterligare ledning i luft-, mark eller vatten;
7. anordna upplag annat än tillfälligt för jordbrukets behov och i samband med restaureringar enligt skötselplan;
8. tillföra handelsgödsel, kemiska eller biologiska bekämpningsmedel utan tillstånd av Länsstyrelsen;
9. bedriva fiskodling eller vattenbruk med motsvarande påverkan;
10. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skoglig åtgärd annat än i överensstämmelse med fastställd skötselplan eller efter tillstånd av Länsstyrelsen.
11. ändra floran eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter;
12. framföra motordriven farkost inom Licknevarpefjärden utan tillstånd av Länsstyrelsen och med en högre hastighet än 6 knop;
13. jaga fågel utan tillstånd av Länsstyrelsen.

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken fastighetsägare, att utan ytterligare ersättning, och innehavare av särskild rätt till fastigheterna att tåla att följande åtgärder vidtas inom reservatet:

1. utmärkning av naturreservatets gräns;
  2. information om naturreservatet;
  3. skötsel och dokumentation enligt fastställd skötselplan;
  4. iordningställande av anordningar för friluftslivet enligt fastställd skötselplan.
-

C. Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, om rätten att färdas och vistas inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller inte tillåtet att:

1. tälta eller förtöja båt längre tid än två dygn i följd på samma plats;
2. övernatta i husvagn eller husbil;
3. framföra vattenskoter, vattenskidor eller annan båtdragen utrustning utanför den för vattenskoter tillåtna zonen i och kring farleden*;
4. framföra motordriven farkost inom Licknevarpefjärden;
5. fiska i Licknevarpefjärden utan särskilt tillstånd;
6. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur;
7. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
8. på ett störande sätt utnyttja radio, musikspelare, musikinstrument eller dylikt;
9. störa djurlivet genom att t ex klättra i boträd eller samla in ryggradslösa djur;
10. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla;
11. sätta upp tavla, skylt, affisch eller liknande;
12. göra upp eld annat än vid en med skylt anvisad eldplats;

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

13. anordna tävlingar eller bedriva lägerverksamhet;
14. landa med luftfarkost;
15. utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet;
16. utnyttja naturreservatet i kommersiellt syfte.

Ovanstående föreskrifter under A, B och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård, skötsel eller friluftslivets behov. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för skötsel av befintliga anläggningar enligt servitut (t.ex. bryggor, vägar, ledningar), Sjöfartsverkets drift- och underhåll av sjösäkerhetsanordningar inklusive siktröjningar för dessa. Föreskrifterna ska inte heller förhindra yrkesfiskare att

bedriva viss försäljning av yrkesmässigt fångad fisk eller utnyttjande av båtdragen fiskeutrustning.

* Den avgränsning som Länsstyrelsen har beslutat om 2005-09-09 dnr 523-14673-04 angående de allmänna farlederna för vattenskoteråkning skall tillämpas. Nämnda beslut innebär att vattenskoter får användas inom 300 meter på var sida om farledsmarkering på vid tiden aktuellt sjökort, dock inte närmare land än 100 meter från strandlinjen vid normalvattenstånd. Där farled går i sund som är smalare än 300 meter får hela farledsbredden utnyttjas. I de fall det upplåttna området kring farled berör område som är fågelskyddsområde är det dock inte tillåtet att komma närmare land än 100 meter.

Skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd (SFS1998:1252) enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 2.

Naturvårdsförvaltare för naturreservatet skall vara Länsstyrelsen Östergötland.

Skäl för beslutet

Kvädö har stora biologiska värden i de stora och väsentligen orörda barrskogarna det hävdade kulturlandskapet samt i den relativt opåverkade marina miljön och de typiska fågelskären. På Kvädö finns långa sträckor oexploaterad kust samt ytterskärgård och kustvatten med låg grad av påverkan. På senare år har områdets höga marina värden uppmärksammas och delar har sedan länge utnyttjats som ett marint referensområde av fiskeriverket. I reservatet finns på en liten yta såväl starkt landhöjningspåverkade grunda vikar och laguner som exponerad klippkust och fågelskår med omgivande grundområden. Kustområdet ligger avskilt från större städer och andra föroreningskällor. Reservatet ligger i område där trålfiske inte är tillåtet enligt Fiskeriverkets bestämmelser.

Kvädöfjärdens naturreservat ingår i en naturtypstrakt (skärgård) där det finns mycket höga naturvärden kopplade till både skärgårdstallskog och ädellövskog. Kustvattnet hör till typområde 12, "Östergötlands samt Stockholms skärgård, mellankustvatten" enligt SMHI:s indelning av Svenska kustvatten enligt Vattendirektivet.

Genom att tillföra en del av det tidigare Licknevarpefjärdens naturreservat skapas en naturlig avgränsning och reservatet kommer att omfatta hela zoneringsen från fastlandskusten till yttersta havsbandet. I den inre fastlandszonen inom Licknevarpefjärdens naturreservat, som genom detta beslut upphävs, reglerades endast bebyggelse med undantag av "bebyggelse som erfordras för jordbruket eller skogsskötseln". De delar som upphävs har därmed ej heller tidigare varit skyddade mot skogsbruk och bebyggelse. Därför anser Länsstyrelsen att bebyggelse och generell naturvårdshänsyn regleras lika bra med annan lagstiftning (PBL, SVL).

Ett av syftena med reservaten har varit att minska störningar på fauna och flora i och kring fjärden. Länsstyrelsen bedömer att fiskeförbud för allmänheten är väsentligt för att minimera störningar på fauna och flora. Förbudet mot fiske gäller inte för arrendator eller sakägare som medgivits särskild rätt till fiske.

En ny skötselplan för Kvädöfjärdens naturreservat har arbetats fram. Med anledning av reservatens ombildning, ny kunskap och ökat fokus på marina värden behöver syfte och föreskrifter för naturreservatet moderniseras.

Genom beslutet upphävs landstigningsförbudet under tiden 1/4-10/7 för Flatskärshällen, Stora och Lilla Rönnklubben, Rotskärsståndklubben och Kvädö Rotskår. Motivet till upphävandet är att det vid en översyn av länets fågelskyddsområden (Beslut "Fågelskyddsområden i Östergötlands skärgård" 2001-04-27, dnr 2310-9238-96) ej befanns motiverat att behålla landstigningsförbudet. Övriga fågelskyddsområden inom reservatet (Sörö, Örskären-Klobben samt Svarta Simpan) regleras i och med detta beslut inte längre i reservatsbeslutet utan genom "Fågelskyddsområden i Östergötlands skärgård" 2001-04-27, dnr 2310-9238-96.

Riksintressen

Vad gäller riksintressen enligt 3 kap miljöbalken ligger naturreservatets kustnära fastlandsdelar samt vattenområdet inom riksintresset Östergötlands skärgård, utpekade som riksintresse både för naturvärden (NE68) och friluftslivet (FE7). Den genomgående nord-sydliga farleden är riksintresse för sjöfarten. De södra delarna av vattenområdet ingår i riksintresse för yrkesfiske, område 28, Kvädö, Västerviks och Misterhults skärgårdar.

Vad gäller riksintressen enligt 4 kap. miljöbalken ligger reservatet i området ”Kustområdena och skärgårdarna i Småland och Östergötland från Oskarshamn till Arkösund” där särskilda bestämmelser gäller för hushållning med mark och vatten.

Åsvikelandet-Kvädö är också utpekade av Sveriges regering som Natura 2000-område enligt EU:s art- och habitatdirektiv.

Länsstyrelsen bedömer att reservatets syften går att förena med dessa riksintressen. Utredning pågår om att eventuellt utöka nuvarande riksintresse för vindkraft till fler områden än de som gäller idag. I den utredningen förekommer ett område på land strax väster om föreslaget reservat som kan komma att bli riksintresse. Inne i reservatsområdet utreds inga nya riksintressen för vindkraft.

Natura 2000

Reservatet omfattas av ett Natura 2000-område med namnet Åsvikelandet-Kvädö, id-nummer SE0230138. Natura 2000-området omfattar förutom Kvädö och Licknevarpefjärden med omgivning även hela Åsvikelandets naturreservat. Följande habitat och arter enligt EU:s art- och habitatdirektiv är utpekade i området:

1150	Laguner	38 ha
1160	Stora grunda vikar och sund	431 ha
1170	Rev	63 ha
1620	Skär och små öar i Östersjön	177 ha
1630	Havsstrandängar av Östersjötyp	2 ha
6270	Artrika silikatgräsmarker nedan trädgräns	2 ha
7140	Öppna svagt välvda mossar	3 ha
8220	Klippveg på silikatrika bergssluttningar	48 ha
9010	Västlig taiga	963 ha
9020	Boreonemorala äldre naturlig ädellövskog	1 ha
9070	Trädklädd betesmark	54 ha
9080	Lövsumpskogar	2 ha
9180	Lind-lönnskogar	0,5 ha
91D0	Skogbevuxen myr	1,5 ha

Ingående arter enligt art- och habitatdirektivet

*Läderbagge

Osmoderma eremita

Ekoxe	Lucanus cervus	
Grön sköldmossa	Buxbaumia viridis	Ej regeringsgodkänd

Ingående arter enligt fågeldirektivet

Berguv	Bubo bubo
Fiskgjuse	Pandion haliaetus
Fisktärna	Sterna hirundo
Havsörn	Heliaeetus albicilla
Järpe	Bonasa bonasia
Nattskärre	Caprimulgus europaeus
Orre	Tetrao tetrix tetrix
Silvertärna	Sterna paradisaea
Skräntärna	Sterna caspia
Sparvuggla	Glaucidium passerinum
Spillkråka	Dryocopus martius
Tjäder	Tetrao urogallus
Törnskata	Lanius collurio

Länsstyrelsen bedömer att Natura 2000- områdets tillstånd kommer att gynnas av förnyade föreskrifter och skötselplan och den skötsel som därav upprätthålls.

Livsmiljöer och arter som är utpekade enligt Natura 2000 skall uppnå eller bibehålla ett gynnsamt tillstånd. Detta innebär att verksamheter eller åtgärder som kan orsaka betydande påverkan på områdets livsmiljöer, och/eller störa arter i området, kräver tillstånd enligt 7 kap. 28a § miljöbalken sedan 2001-07-01.

Verksamheter som är direkt förenliga med områdets förvaltning och skötsel kräver ej tillstånd (7 kap. 28a §, andra stycket miljöbalken). Åtgärder enligt fastställd skötselplan kan kräva tillstånd. Tillståndsprövningen skall föregås av ett tidigt samråd enligt 6 kap. 4 § miljöbalken. Om verksamheten eller åtgärden kräver en tillståndsprövning skall en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) bifogas tillståndshandlingarna (6 kap. 1 § miljöbalken). MKB:n skall belysa hur områdets utpekade livsmiljöer och arter påverkas.

Strandskydd

Delar av reservatet är beläget inom område där strandskyddsbestämmelser gäller enligt 7 kap. miljöbalken.

Lämplig användning av markområde

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 och 4 kap. miljöbalken, prövat och funnit att revideringen av bestämmelserna och avgränsningen för Kvädöfjärdens naturreservat är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet. Beslutet får också anses förenligt med den för området gällande översiktsplanen.

Konsekvensbedömning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt 27 § verksförordningen (1995:1322) göra en konsekvensbedömning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen gör bedömningen att områdets föreskrifter och skötsel inte påverkar tillgängligheten enligt allemansrätten på ett negativt sätt. Skyddet, skötseln och anordningarna för friluftslivet förbättrar möjligheten till ett rikt friluftsliv.

Ärendets handläggning

Dokumentation

Naturvärdena inom Licknevarpefjärdens- och Kvädö naturreservat dokumenterades bl.a. i samband med inventeringen av skärgårdens naturreservat 2002 och 2003 samt genom undersökningar i den marina miljön 2003-2006 (Länsstyrelsen). Dokumentation finns även genom den nationella miljöövervakningen samt utredningar enligt kustzonsmodellen (SMHI) samt analys av kustnära miljöer (Metria miljöanalys).

Reservatsbildning

Det till Kvädö naturreservat angränsande Licknevarpefjärdens naturreservat har i sina inre delar endast haft ett mycket begränsat naturskydd. De delar av Licknevarpefjärdens naturreservat som har höga naturvärden (yttre delen) har köpts in av Naturvårdsverket 2006 och är lämpliga att sammanföra med Kvädö naturreservat till ett nytt ombildat reservat. Övriga delar av Licknevarpefjärdens naturreservat upphävs genom detta beslut. Ett område om ca 60 ha söder om Lillavik som tidigare varit oskyddat tillkommer genom avgränsningen av Kvädöfjärdens naturreservat. Ny gräns har stakats ut och mätts in av Lantmäteriet. En värdering av det 2006 förvärvade området genomfördes av Svensk fastighetsvärdering AB i samråd med markägarna och på uppdrag av Länsstyrelsen. Därefter förhandlade Länsstyrelsen med markägaren och kom överens om ekonomisk ersättning för intrånget i markanvändningen som blir konsekvens av naturreservatsbildningen.

Historik

Licknevarpefjärdens naturreservat bildades genom beslut 1970-12-30. Syftet var främst att bevara ett stycke skärgårdsnatur och att skydda fågellivet inom ett större vattenområde. Reservatsbildningen var en del i en översiktligt naturvårds- och exploateringsplan för Tjustregionen påbörjad 1964. I beslutet är Licknevarpefjärdens naturreservat indelat i en havsnära zon med starkare skydd, bl.a. förbud mot bebyggelse samt kalavverkning och röjning utan Länsstyrelsens tillstånd. Se vidare i beslutet 1970-12-30. Förbud för allmänheten att fiska i Licknevarpefjärden tillkom

genom beslut 1970-12-30 (inom Licknevarpefjärdens naturreservat) och 1990-06-07 (Kvädö naturreservat).

Kvädö naturreservat bildades genom beslut 1979-03-30 med tillägg av Svinö-delen och förnyade föreskrifter i beslut 1996-03-22. Licknevarpefjärdens naturreservatet bildades 1970 med syfte att säkerställa ett värdefullt skärgårdsområde för såväl faunan som för det rörliga friluftslivet samt för att reglera markanvändningen. Kvädö naturreservat bildades 1979 för att skydda ett område med oexploaterad kust samt äldre odlingslandskap och stora arealer äldre barrskog. 1996 överfördes Svinödelen från Licknevarpefjärdens naturreservat till Kvädö naturreservat.

Remissyttranden

Se bilaga 3.

Hur man överklagar,

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 4 (Miljödepartementet). Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avd C, vilka gäller omedelbart.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har, förutom undertecknade, naturvårdsdirektören Claes Svedlindh, byrådirektörerna Jens Johannesson, Sverker Kärrsgård och Maria Taberman, länsassessorn Karin Fridell, biträdande länsarkitekten Jan Persson och antikvarien Bror-Tommy Sturk deltagit.

Magnus Holgersson
Länsråd

Lars Gezelius
Byrådirektör

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Remissyttranden och Länsstyrelsens kommentarer
4. Hur man överklagar

akten (naturdossier)

Sändlista

Bertil Andersson och Anita Andersson	Norregöksvägen 12		162 70	Vällingby
Birgitta Kristina Söderberg	Sturegatan 46		702 14	Örebro
Ekuddens samfällighetsförening	c/o Marie Hellström	Vegagatan 11	113 29	Stockholm
Ernst Peder Jonsson och Sara Kristina Svensson	Edeby Säteri		153 92	Hölö
Gun Frank	Spjutvägen 5		615 33	Valdemarsvik
Hans Georg och Gunilla Levander	Wylenstr 9A	CH-6440 Brunnen		Schweiz
Jonas Lundgren	Storsvängen 11C		602 28	Norrköping
Kajsa Karin Helena Kristina Söderberg	Händelövägen 45		603 85	Norrköping
Kjell Åke Olof Hedlund	Svinstavägen 30		585 93	Linköping
Kristina Alexandersson	Gotthemsgatan 9		603 80	Norrköping
Anna Lisa Charlotta Magnusson	Evelundsvägen 1		610 42	Gryt
Mats Georg Levander	Händelövägen 49		603 85	Norrköping
Monica Kindstrand	Parkvägen 14C		370 24	Nättraby
Naturvårdsverket			106 48	Stockholm
Ove Roger Törnfeldt	Kapplandsgatan 8A		602 12	Norrköping
Ulf Sune Nilsson	Källskär 3		615 92	Valdemarsvik
Lennart Magnusson	Källskär 5A		615 92	Valdemarsvik
Ulrika Ringborg	Långsmygen 2		603 65	Norrköping
Filippa Ringborg	Öjelsbo Gruvdalen		590 98	Edsbruk
Rebecca Ringborg	Kanalgatan 129		603 65	Norrköping
Yvonne och Inge Edvardsson	Kvädö gård		615 92	Valdemarsvik

Kopia till

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Valdemarsviks kommun, 615 80 Valdemarsvik
Skogsstyrelsen, Guldringen 58, 603 68 Norrköping
Fiskeriverket, Box 423, 401 26 Göteborg
Sjöfartsverket, Östra Promenaden 7, 601 78 Norrköping
Sveriges geologiska undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala
Lantmäterimyndigheten, Box 476, 581 05 Linköping
Naturskyddsföreningen i Valdemarsvik, Ingemar Hulterström, Karlsborg,
615 31 Valdemarsvik
Kväddfjärdens Fiskskötselområde, c/o Bo Gustafsson, Kråkvik Sjölyckan, 615 92 Valdemarsvik
Länets författningssamling
Objektsregistret
Tidningskungörelse

Intern sändlista

Reservatsförvaltningen
Rättsenheten
Kultur- och samhällsbyggnadsenheten
Lantbruksenheten